

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU

ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań

Opracowania sygnałne

Data opracowania: grudzień 2014

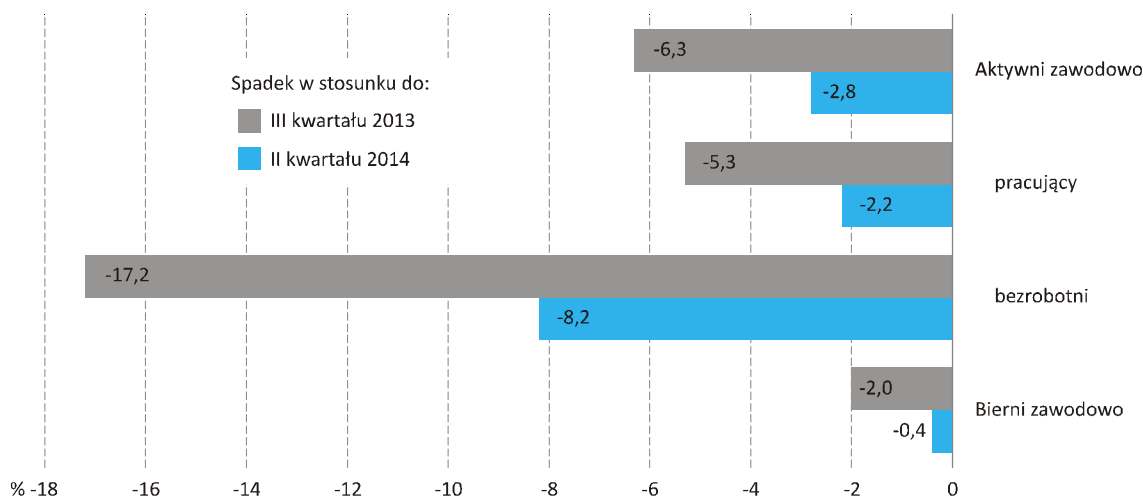
Kontakt: e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200, fax 61 27 98 100<http://poznan.stat.gov.pl/>**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W III KWARTALE 2014 R.**

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, przeprowadzonego w III kwartale 2014 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W III kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1409 tys. osób, tj. o 6,3% mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Biernych zawodowo było 1058 tys., co w skali roku oznacza spadek o 2,0%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 101 tys., czyli o 17,2% mniej niż w III kwartale ub. roku.

Ryc. 1. ZMIANY NA RYNKU PRACY W III KWARTALE 2014 R.

¹ Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pojęć znajdują się na ostatnich stronach niniejszego komunikatu.

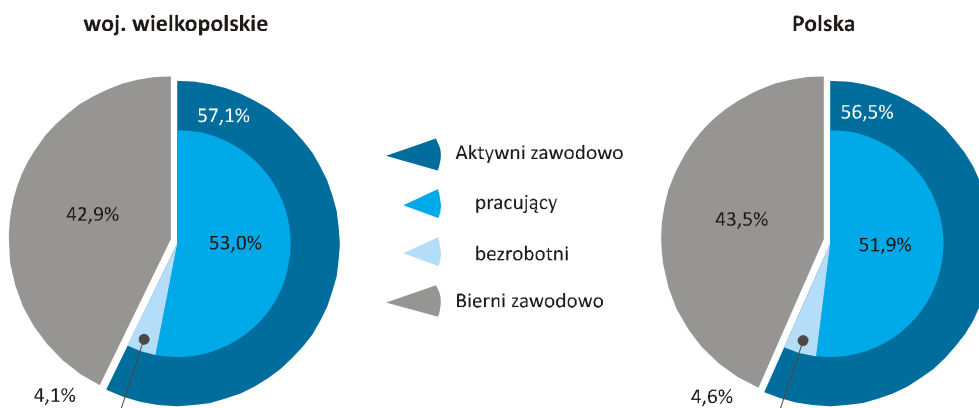
TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W III KWARTALE 2014 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
		w tys.						
OGÓŁEM	2467	1409	1308	101	1058	57,1	53,0	7,2
mężczyźni	1185	799	751	49	385	67,4	63,4	6,1
kobiety	1283	610	557	53	673	47,5	43,4	8,7
Miasta	1386	779	724	55	607	56,2	52,2	7,1
Wieś	1082	630	584	46	452	58,2	54,0	7,3
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	325	122	96	25	203	37,5	29,5	20,5
25–34	493	418	387	31	75	84,8	78,5	7,4
35–44	421	377	353	23	45	89,5	83,8	6,1
45–54	362	293	277	16	69	80,9	76,5	5,5
55 lat i więcej	866	200	194	5	667	23,1	22,4	2,5
Wiek produkcyjny ^a	1820	1367	1266	101	453	75,1	69,6	7,4
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	501	398	377	21	103	79,4	75,2	5,3
policealne i średnie zawodowe	586	412	383	29	174	70,3	65,4	7,0
średnie ogólnokształcące	245	119	108	11	125	48,6	44,1	9,2
zasadnicze zawodowe	669	408	376	32	261	61,0	56,2	7,8
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	467	72	63	9	395	15,4	13,5	12,5

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

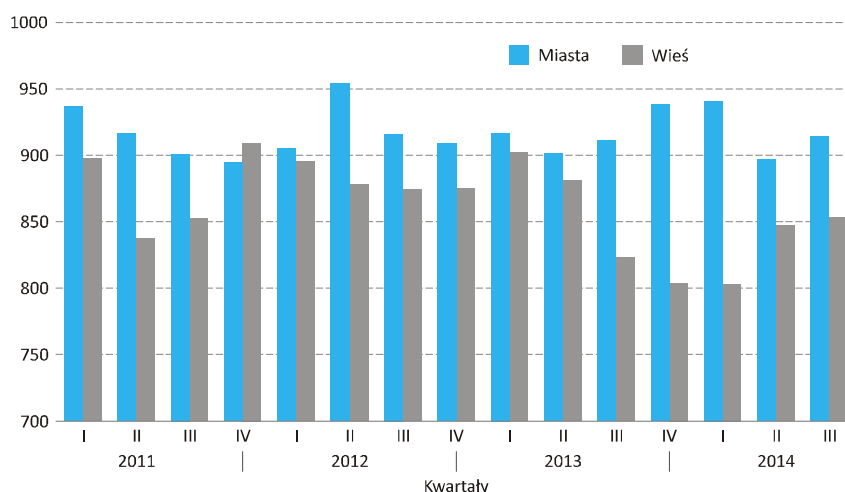
Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w III kwartale br. ukształtował się na poziomie 7,2%, czyli o 0,9 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku. Zbiorowość pracujących, licząca 1308 tys. osób, w odniesieniu do III kwartału ub. roku zmniejszyła się o 5,3%.

Ryc. 2. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W III KWARTALE 2014 R.

Zmiany obserwowane w strukturze aktywnych zawodowo, tj. większy spadek liczby bezrobotnych niż pracujących i biernych zawodowo, wpłynęły na zwiększenie obciążenia pracujących osobami niepracującymi, czyli osobami bezrobotnymi i biernymi zawodowo. W III kwartale br. w województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 886 niepracujących (914 w miastach i 853 na wsi), podczas gdy w III kwartale ub. roku – 870 (odpowiednio 911 i 823). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 928 wobec 972 w analogicznym okresie ub. roku.

Ryc. 3. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA PRACUJĄCYCH OSOBAMI NIEPRACUJĄCYMI W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ

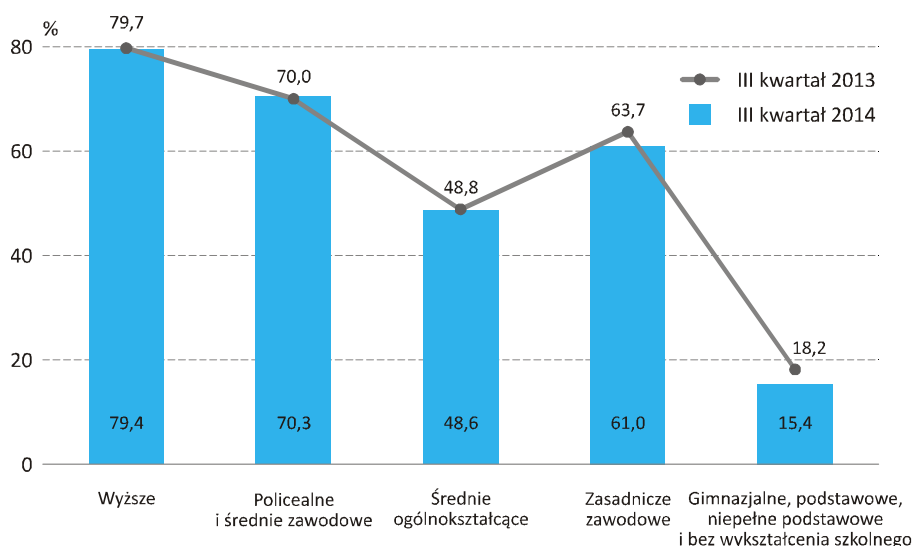

W III kwartale br. aktywni zawodowo stanowili 57,1% ogółu ludności województwa wielkopolskiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku nastąpił spadek udziału tej grupy osób o 1,1 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej wzrósł (o 0,3 p.proc.) w stosunku do III kwartału ub. roku i wyniósł 56,5%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			spadek w porównaniu z	
				III kw. 2013	II kw. 2014
w p.proc.					
OGÓŁEM	58,2	57,7	57,1	-1,1	-0,6
mężczyźni	68,4	67,6	67,4	-1,0	-0,2
kobiety	48,8	48,6	47,5	-1,3	-1,1
Miasta	56,7	56,3	56,2	-0,5	-0,1
Wieś	60,0	59,5	58,2	-1,8	-1,3

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W III kwartale br. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 47,5%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 67,4%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 19,9 p.proc. i w skali roku zwiększył się o 0,3 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 56,2% wobec 58,2%). W stosunku do III kwartału ub. roku wskaźnik dla ludności wiejskiej zmniejszył się o 1,8 p.proc., a dla ludności miejskiej – o 0,5 p.proc.

Ryc. 4. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje najwyższą wartość dla osób z wykształceniem wyższym (79,4% wobec 79,7% w III kwartale ub. roku), natomiast najniższą – w grupie osób o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (15,4% wobec 18,2% w analogicznym okresie ub. roku).

W III kwartale br. najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 35–44 lata (89,5%, tj. o 0,3 p.proc. mniej niż w III kwartale ub. roku) oraz 25–34 lata (84,8%, tj. o 1,5 p.proc. mniej niż przed rokiem). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 75,1%, czyli o 0,3 p.proc. wyżej niż w analogicznym okresie ub. roku.

2. PRACUJĄCY

W III kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim liczba pracujących wynosiła 1308 tys., tj. o 73 tys. (o 5,3%) mniej niż w analogicznym kwartale ub. roku (wśród mężczyzn spadek liczby pracujących wyniósł 6,0%, a w grupie kobiet 4,5%). W badanej zbiorowości większość stanowią mężczyźni; w III kwartale br. ich udział kształtował się na poziomie 57,4% (57,9% w III kwartale ub. roku). Liczba pracujących mieszkańców wsi w skali roku zmniejszyła się o 7,4%, a liczba pracujących w miastach – o 3,5%.

TABL. 3. PRACUJĄCY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w tys.			III kw. 2013 = 100	II kw. 2014 = 100
OGÓŁEM	1381	1338	1308	94,7	97,8
mężczyźni	799	761	751	94,0	98,7
kobiety.....	583	577	557	95,5	96,5
Miasta.....	750	730	724	96,5	99,2
Wieś.....	631	609	584	92,6	95,9

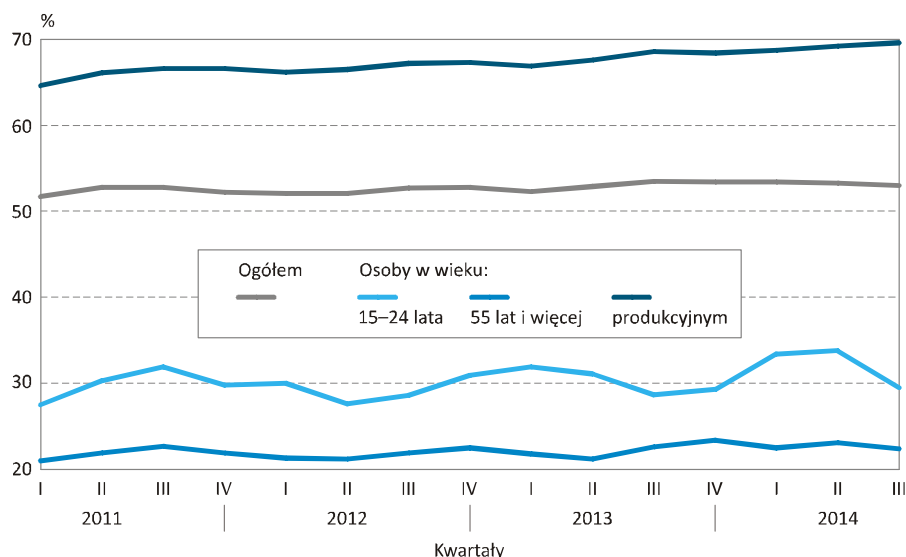
W III kwartale br. w województwie wielkopolskim pracujący stanowili 53,0% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej; w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku oznacza to spadek o 0,5 p.proc. (w kraju 51,9%, wzrost o 1,2 p.proc. w porównaniu z III kwartałem ub. roku). Udział ten był większy wśród mieszkańców wsi, gdzie wyniósł 54,0% wobec 52,2% w miastach. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi obniżył się o 0,9 p.proc., a w miastach – o 0,1 p.proc. Wśród mężczyzn wskaźnik ten w III kwartale br. osiągnął 63,4% (w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku spadek o 1,0 p.proc.), natomiast w grupie kobiet wyniósł 43,4% (podobnie jak w III kwartale ub. roku).

TABL. 4. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				III kw. 2013	II kw. 2014
w p.proc.					
OGÓŁEM	53,5	53,3	53,0	-0,5	-0,3
mężczyźni	64,4	63,2	63,4	-1,0	+0,2
kobiety.....	43,4	44,2	43,4	0,0	-0,8
Miasta.....	52,3	52,7	52,2	-0,1	-0,5
Wieś.....	54,9	54,1	54,0	-0,9	-0,1

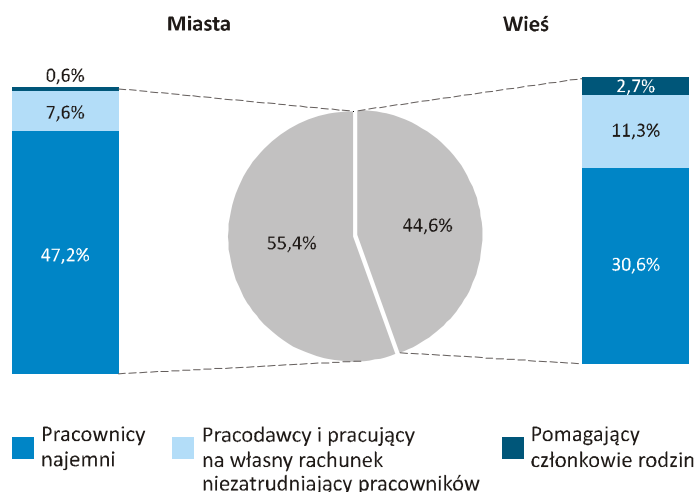
Wskaźnik zatrudnienia przyjmował najniższe wartości wśród osób w wieku powyżej 55 roku życia oraz w grupie osób młodych (15–24 lata). W III kwartale br. wartości wskaźnika dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio 22,4% (spadek o 0,2 p.proc. w stosunku do III kwartału ub. roku) oraz 29,5% (wzrost o 0,8 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywała się wielkość wskaźnika dla osób w wieku produkcyjnym (69,6% wobec 68,6% w analogicznym kwartale ub. roku).

Ryc. 5. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Podobnie jak w poprzednich okresach, w III kwartale br. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1018 tys. stanowili 77,8% ogółu pracujących (podobnie jak w III kwartale ub. roku). W większości (75,7%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Ryc. 6. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ W III KWARTALE 2014 R.

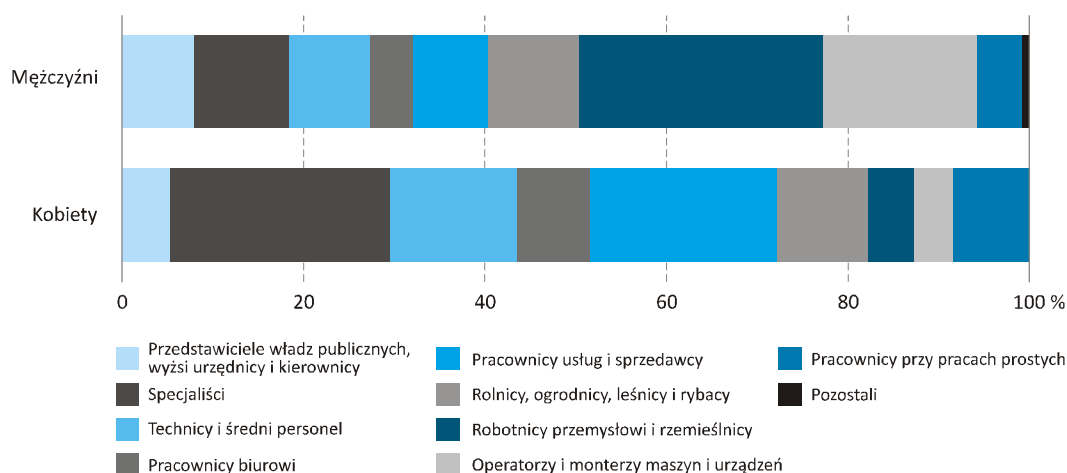
Wśród pracowników najemnych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W III kwartale br. udział tej grupy ukształtował się na poziomie 71,7% (spadek o 1,2 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku). Odsetek pracowników najemnych zatrudnionych na czas określony w ciągu roku zwiększył się o 1,2 p.proc. i wyniósł 28,3%.

Zmniejszyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 1,6% do 248 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku wzrósł o 0,8 p.proc. do 19,0%. Liczba pomagających członków rodzin zmniejszyła się o 23,6% do 42 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (36 tys., tj. 85,7%).

Pracujący w sektorze prywatnym w III kwartale br. stanowili 81,1% ogółu pracujących, czyli o 0,4 p.proc. więcej niż w III kwartale ub. roku. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zmniejszył się w tym czasie o 1,0 p.proc. i wynosił 10,2%.

W III kwartale br. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (17,6%). W grupie mężczyzn odsetek ten był większy i sięgał 26,9%. Wśród kobiet dominowały 2 kategorie zawodów: specjaliści (24,4%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (20,8%).

Ryc. 7. STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W III KWARTALE 2014 R.

W III kwartale br. 78,4% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (79,8% mieszkańców wsi i 77,2% mieszkańców miast), przy czym, podobnie jak w poprzednich kwartałach, obserwuje się większy odsetek mężczyzn pracujących w tym wymiarze godzinowym (odpowiednio 85,5% wobec 68,9% wśród kobiet). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wyniósł 8,5% w przypadku przepracowanych od 30 do 39 godzin tygodniowo i 3,2% – od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 1,5% badanej zbiorowości pracujących.

3. BEZROBOTNI

W III kwartale br. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 101 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 17,2%. Spadek większy niż przeciętnie zanotowano w grupie kobiet oraz wśród mieszkańców wsi (odpowiednio o 26,4% i 22,0%). Liczba bezrobotnych mieszkańców miast zmniejszyła się w tym czasie o 12,7%, natomiast liczba bezrobotnych w grupie mężczyzn pozostała na poziomie podobnym jak przed rokiem.

TABL. 5. BEZROBOTNI WEDŁUG BAEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w tys.			III kw. 2013 = 100	II kw. 2014 = 100
OGÓŁEM	122	110	101	82,8	91,8
mężczyźni	49	53	49	100,0	92,5
kobiety	72	57	53	73,6	93,0
Miasta	63	50	55	87,3	110,0
Wieś	59	60	46	78,0	76,7

W III kwartale br. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim większość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31,7% wobec 27,9% w III kwartale ub. roku) oraz policealnym i średnim zawodowym (28,7%; spadek o 1,6 p.proc.). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (30,7% wobec 29,5% w analogicznym okresie ub. roku).

Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w III kwartale br. wyniosła 7,2%, tj. o 0,9 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (w Polsce, odpowiednio 8,2% wobec 9,8%). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 8,7% (o 2,3 p.proc. mniej niż w III kwartale ub. roku) wobec 6,1% w zbiorowości mężczyzn (wzrost o 0,3 p.proc. w stosunku do analogicznego kwartału ub. roku). Stopa bezrobocia w miastach w skali roku zmniejszyła się o 0,6 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 7,1%, a na wsi odnotowano w tym czasie spadek o 1,3 p.proc. do 7,3%.

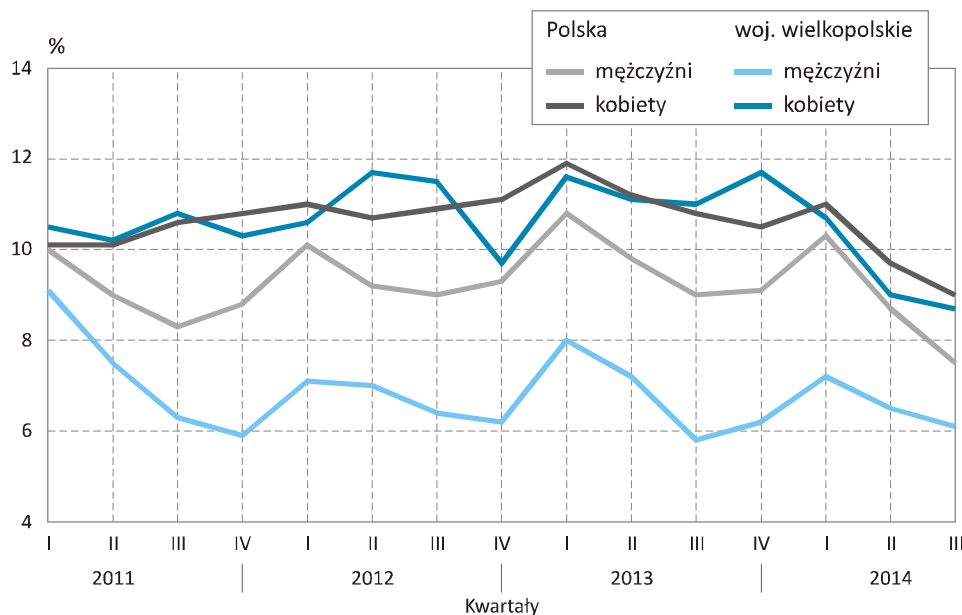
TABL. 6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał			
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z		
				III kw. 2013	II kw. 2014	
				w p.proc.		
OGÓŁEM	8,1	7,6	7,2	-0,9	-0,4	
mężczyźni	5,8	6,5	6,1	+0,3	-0,4	
kobiety	11,0	9,0	8,7	-2,3	-0,3	
Miasta	7,7	6,4	7,1	-0,6	+0,7	
Wieś	8,6	9,0	7,3	-1,3	-1,7	

Zjawisko bezrobocia dotyka szczególnie ludzi młodych. Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15–24 lata w III kwartale br. ukształtowała się na poziomie 20,5% (o 4,7 p.proc. mniej niż w III kwartale ub. roku), tj. na poziomie 2,8-krotnie wyższym niż przeciętnie w województwie. Dla osób w wieku produkcyjnym ten miernik bezrobocia zmniejszył się o 0,8 p.proc. do 7,4%.

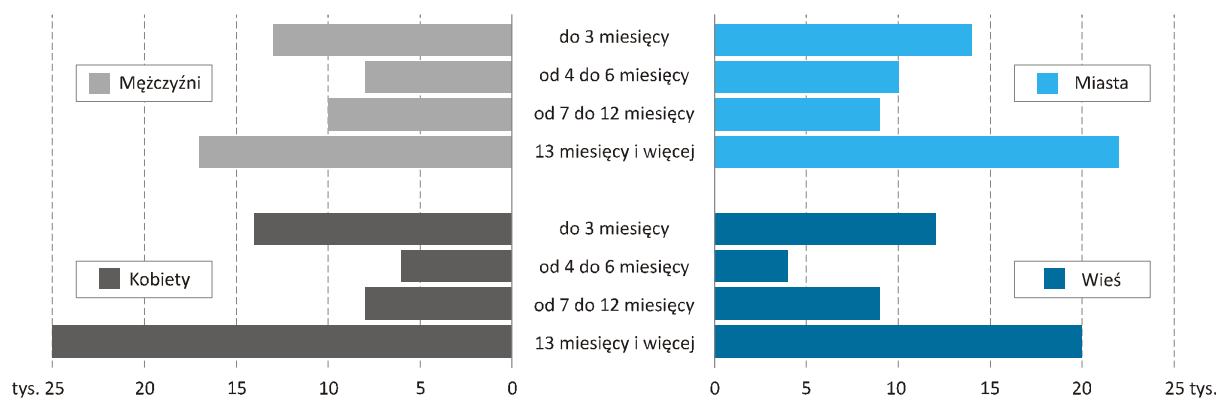
Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (5,3%; podobnie jak w analogicznym okresie ub. roku). Najwyższy poziom miernik ten osiągnął wśród bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 12,5%, przy spadku o 4,4 p.proc. w skali roku.

Ryc. 8. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

W III kwartale br. w grupie bezrobotnych było 45,5% osób, które straciły pracę (o 1,2 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Udział osób wracających do pracy po przerwie kształtował się na poziomie 26,7% (o 0,5 p.proc. więcej niż w III kwartale ub. roku), a podejmujący pracę po raz pierwszy stanowili 21,8% (o 3,6 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie ub. roku). Większy niż przeciętnie w województwie odsetek bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę zaobserwowano w grupie mężczyzn (24,5%) oraz wśród mieszkańców wsi (30,4%). Najmniej liczna okazała się grupa bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (5,9%).

Ryc. 9. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W III KWARTALE 2014 R.

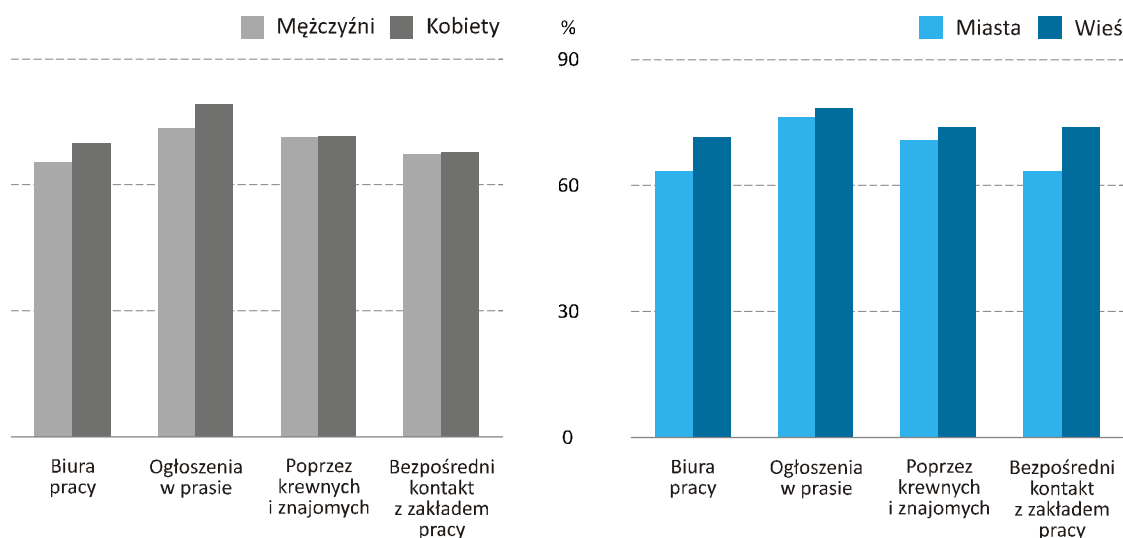
Wśród osób pozostających bez pracy najliczniejszą zbiorowość tworzyli długotrwale bezrobotni, tj. osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej. W III kwartale br. udział tej grupy wynosił 42,6% (o 3,3 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczyło kobiet niż mężczyzn (47,2% wobec 34,7%) oraz mieszkańców wsi aniżeli miast (43,5% wobec 40,0%).

TABL. 7. UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W DANEJ GRUPIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014			
	III kwartał	II kwartał	III kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				III kw. 2013	II kw. 2014
				w p.proc.	
OGÓŁEM	39,3	36,4	42,6	+3,3	+6,2
mężczyźni	36,7	32,1	34,7	-2,0	+2,6
kobiety	41,7	40,4	47,2	+5,5	+6,8
Miasta.....	36,5	42,0	40,0	+3,5	-2,0
Wieś.....	42,4	31,7	43,5	+1,1	+11,8

Liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (25,7% wobec 27,0% w III kwartale ub. roku). W tej grupie bezrobotnych największy udział zanotowano w grupie mężczyzn (26,5%) oraz wśród mieszkańców wsi (26,1%). Udział bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy kształtował się odpowiednio na poziomie 13,9% (spadek o 1,7 p.proc. w stosunku do III kwartału ub. roku) oraz 17,8% (wzrost o 0,6 p.proc.).

Ryc. 10. WYBRANE METODY POSZUKIWANIA PRACY² PRZEZ BEZROBOTNYCH W III KWARTALE 2014 R.

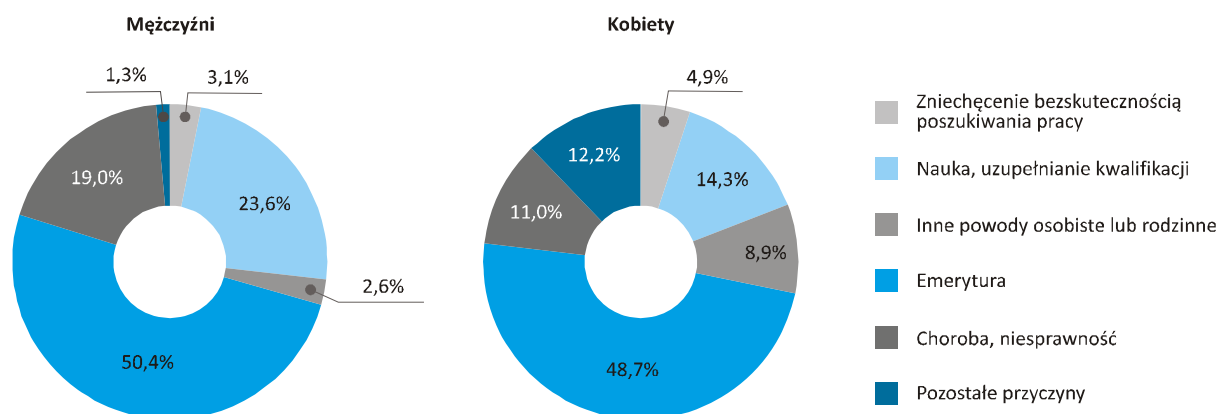
² Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy.

W województwie wielkopolskim przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w III kwartale br. wynosił 14,6 miesiąca i w skali roku zwiększył się o 2,3 miesiąca. Najkrótszy przeciętny czas poszukiwania pracy zaobserwowano w grupie mężczyzn oraz wśród mieszkańców miast (13,8 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie 15,2 miesiąca, a mieszkańcy miast 15,4 miesiąca.

4. BIERNI ZAWODOWO

Zbiorowość biernych zawodowo w III kwartale br. liczyła 1058 tys. i stanowiła 42,9% ogółu ludności powyżej 15-go roku życia. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 2,0%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (673 tys. wobec 385 tys. mężczyzn). W III kwartale br., większość biernych zawodowo (57,4%; podobnie jak przed rokiem) mieszkała w miastach. W zbiorowości biernych zawodowo dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej (stanowiły 63,0% badanej grupy) oraz osoby z najniższym wykształceniem, tj. gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (37,3%). Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 42,8% zbiorowości biernych zawodowo.

Ryc. 11. STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIERNOŚCI W III KWARTALE 2014 R.

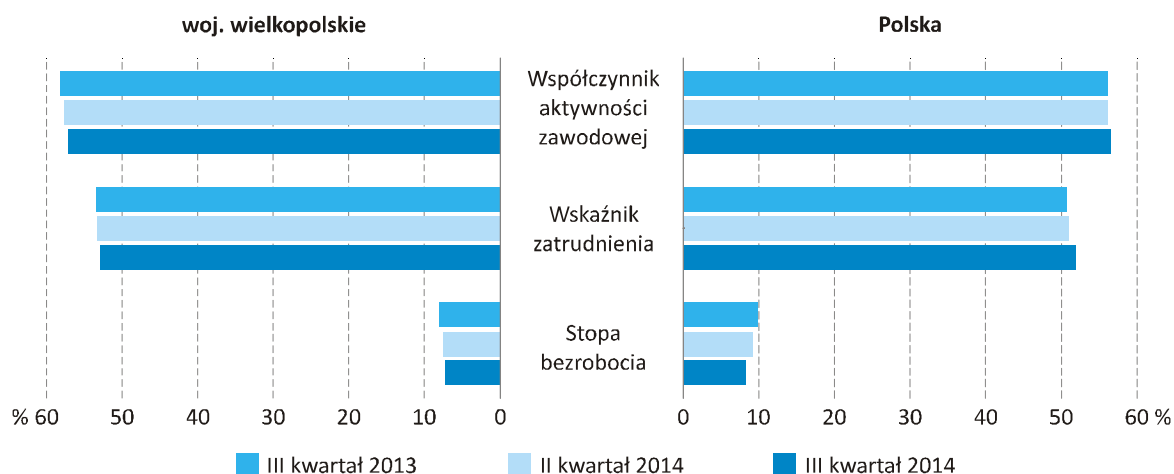
W III kwartale br. bierni zawodowo w województwie wielkopolskim jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (49,2% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (17,7%) oraz chorobę i niesprawność (13,9%). W analogicznym okresie ub. roku wskaźniki te wynosiły, odpowiednio: 44,4%, 20,2% i 15,2%. Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy, tj. brakiem szans na otrzymanie odpowiedniego zatrudnienia lub wyczerpaniem możliwości znalezienia pracy, w porównaniu z III kwartałem ub. roku pozostał na podobnym poziomie 4,3%.

5. PODSUMOWANIE

Zestawiając wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, przeprowadzonego wśród osób w wieku 15 lat i więcej w III kwartale br. w województwie wielkopolskim z danymi ogólnopolskimi, można stwierdzić, że w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku zaobserwowano:

- spadek liczby bezrobotnych niezależnie od miejsca zamieszkania oraz w grupie kobiet; liczba bezrobotnych mężczyzn pozostała na poziomie podobnym jak przed rokiem (*w kraju spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- spadek liczby pracujących niezależnie od płci i miejsca zamieszkania (*w kraju wzrost liczby pracujących niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- wzrost obciążenia pracujących osobami niepracującymi (*w kraju spadek obciążenia pracujących osobami niepracującymi*),
- spadek ogólnej stopy bezrobocia, przy jednoczesnym wzroście stopy bezrobocia w grupie mężczyzn (*w kraju spadek stopy bezrobocia niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- spadek stopy bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata (*podobnie jak w kraju*), przy czym stopa bezrobocia dla tej grupy wiekowej jest 2,8-krotnie wyższa niż dla całego województwa wielkopolskiego,
- spadek liczby pracowników najemnych oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (*w kraju wzrost liczby pracowników najemnych oraz liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników*),
- spadek liczby osób biernych zawodowo (*podobnie jak w kraju*) niezależnie od płci i miejsca zamieszkania.

Ryc. 12. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

* * *

PODSTAWOWE ZASADY METODOLOGICZNE BAEL

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Miarą aktywności zawodowej ludności (lub określonej grupy wyróżnianej np. ze względu na wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania) jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyznaczany jako procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

– miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:

- do 3 miesięcy,
- powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Liczba pracujących kształtuje **wskaźnik zatrudnienia** oddający procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (lub w liczbie ludności określonej grupy).

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment, ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; z tego:
 - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
 - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
- **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,
- **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Natężenie bezrobocia opisuje się za pomocą **stopy bezrobocia** stanowiącej odsetek osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo.

Ludność bierna zawodowo są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

W badaniu wyszczególnia się dodatkowo następujące kategorie ludności aktywnej i biernej zawodowo:

Długotrwale bezrobotni – bezrobotni, którzy szukają pracy przez okres dłuższy niż rok (tj. 13 miesięcy i więcej od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie).

Zniechęceni – osoby bierne zawodowo, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Metodologia badania BAEL oraz jego wyniki są **spójne i porównywalne w krajach Unii Europejskiej**. Statystyki rynku pracy szacowane na podstawie badania BAEL mogą jednak odbiegać od wyników uzyskanych na podstawie **sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia** oraz **bezrobocia rejestrowanego** (dane z powiatowych urzędów pracy) ze względu na występujące między nimi różnice metodologiczne i charakter badań. Szczegółowy opis metodologii BAEL umieszczony jest w kwartalnych publikacjach GUS „Aktywność ekonomiczna ludności Polski”.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.